

Úvod	7
1 CLIL: Charakteristika a podoby	11
1.1 Definice pojmu CLIL a jeho charakteristika	11
1.2 Různé podoby CLILu	14
1.2.1 Imerzní vyučování	15
1.2.2 Bilingvní vyučování	16
1.2.3 Jeden předmět vyučován prostřednictvím cizího jazyka	17
1.2.4 Jazykové sprchy (Language showers)	18
1.2.5 Zahraniční spolupráce	20
1.3 Soft a hard CLIL	21
1.4 Synonyma pojmu CLIL	22
2 CLIL: Přínosy a rizika	24
2.1 Výzkumy CLILu – cíle, metodologie, výsledky	24
2.1.1 Výstupy CLILu	25
2.1.2 Procesy ve výuce CLIL	26
2.1.3 Implementace CLILu	29
2.2 Hlavní přínosy a rizika CLILu	31
3 CLIL: Evropský kontext	33
3.1 Pohled do historie	33
3.2 Organizace výuky CLIL v jednotlivých zemích Evropy	35
3.2.1 Jazyky používané ve výuce CLIL	36
3.2.2 Kritéria výběru žáků pro výuku CLIL	37
3.2.3 Kvalifikace učitelů CLIL	37
3.3 Specifika výuky CLIL ve vybraných evropských zemích	38
3.4 Současný stav a perspektivy CLILu v Evropě	47
4 CLIL: Zkušenosti v ČR	50
4.1 Projekty CLIL realizované v ČR	50
4.2 Účast České republiky v mezinárodních projektech CLIL	55
4.3 Výuka CLIL na českých univerzitách	57

4.4 Význam projektů CLIL	59
5 CLIL: Inspirativní teoretické koncepce	61
5.1 Pedagogický konstruktivismus	61
5.2 Bloomova taxonomie cílů	62
5.3 Gardnerova teorie mnohonásobné inteligence	64
5.4 Učební styly žáků	66
5.5 BICS a CALP	68
5.6 4Cs	71
6 CLIL: Zavedení a realizace ve výuce	74
6.1 Fáze přípravy	74
6.2 Fáze realizace	81
6.3 Fáze vyhodnocení	85
7 CLIL: Specifika vyučovací jednotky	87
7.1 Stanovení cílů	87
7.2 Výběr a adaptace materiálů	89
7.3 Scaffolding	91
7.3.1 Okamžitý scaffolding	91
7.3.2 Plánovaný scaffolding	92
7.4. Strategie a metody vhodné pro CLIL	94
7.4.1 Vizualizace	95
7.4.2 Manipulace	97
7.4.3 Kooperace	97
7.4.4 Pohybové aktivity a metoda Total Physical Response	98
7.4.5 Metody kritického myšlení	100
7.4.6 Využívání opakujících se činností	103
7.4.7 Zařízení třídy	103
7.5 Práce s chybou	104
7.6 Hodnocení	106
7.6.1 Druhy a způsoby hodnocení	106
7.6.2 Podpůrné strategie hodnocení	107
7.6.3 Doporučení k hodnocení CLIL	109

8 CLIL: Ukázky výukových plánů	112
8.1 Clothes Line – pracovní činnosti (1. ročník)	112
8.2 Water Cycle – prvouka (2. ročník)	114
8.3 Giving Directions – tělesná výchova (3. ročník)	116
8.4 Rubbish and Recycling – prvouka (3. ročník)	117
8.5 Geometrical Shapes – matematika (3. ročník)	118
8.6 The Solar System – přírodověda (5. ročník)	120
8.7 W.A.Mozart – hudební výchova (5. ročník)	122
8.8 Travel Agency – vlastivěda (5. ročník)	124
8.9 Magnetism – fyzika (5. ročník)	126
8.10 Basic Work with MS Word – informatika (7. ročník)	128
8.11 Chemical Elements / Periodic Table – chemie (8. ročník)	132
8.12 Jazz – hudební výchova (8. ročník)	135
8.13 Comparison of World War I. and II. – dějepis (9. ročník)	138
8.14 Volcanoes – přírodopis (9. ročník)	140
8.15 Motoric Games – tělesná výchova (6.–9. ročník)	142
9 CLIL: Užitečné fráze, zdroje, podněty	147
9.1 Anglické fráze pro běžnou komunikaci ve třídě	147
9.2 Inspirativní zdroje	150
9.3 Podněty k zamyšlení	152

Přílohy

Příloha 1: The Sheltered Instruction Observation Protocol (SIOP)	161
Příloha 2: Společný evropský referenční rámec (SERR)	163
Příloha 3: Projekty CLIL v ČR – rozšíření kapitoly 4	164
Příloha 4: Hodnoticí list výuky CLIL	170
Příloha 5: Pracovní list k hodině na téma magnetismus	172
Příloha 6: Texty použité v hodině informatiky pro skládkové učení	176
Příloha 7: Pracovní list k hodině World Wars včetně řešení	181
Příloha 8: Pracovní list k hodině o sopkách	184